

راهنمای دانشجویان ایرانی در بلژیک

نماینده علمی ج.ا.ایران در منطقه میسنن

سال 1387 هجری شمسی

(2008 میلادی)

مقدمه

زندگی در کشوری با فرهنگ و بویژه زبان متفاوت، همیشه با مشکلاتی همراه بوده و تحصیل در آن کشور با زبان و سیستمی بیگانه، بر این مشکلات می‌افزاید. این مسائل در بدو ورود دانشجو به بلژیک دو چندان است. از اینرو وجود مرجعی که بتواند اطلاعات کاربردی اولیه را در اختیار دانشجو قرار دهد، می‌تواند زندگی و تحصیل در بلژیک را ساده‌تر نموده و از بروز بسیاری از مشکلات احتمالی بکاهد.

قوانین، شرایط و مشخصات در ایالت‌ها، شهرها، دانشگاه‌ها، دانشکده‌ها و حتی موسسات مختلف یک دانشگاه متفاوت است و لذا ارائه اطلاعاتی که همه شهرها و دانشگاه‌های بلژیک را دربرگیرد، امری مشکل بود، هرچند سعی شده تا حد امکان کلیه اطلاعات ضروری ارائه گردد و امید است پیشنهادات سازنده صاحب‌نظران قدمی باشد در جهت رفع کاستی‌ها و تکمیل اطلاعات ارائه شده.

نماینده علمی ج.ا.ایران در منطقه میسن

فهرست

8	بخش نخست: اطلاعات مقدماتی برای ادامه تحصیل در بلژیک
9	1-1) معرفی کلی کشور بلژیک
9	1-1-1) تاریخچه
11	1-1-2) موقعیت جغرافیایی و آب و هوایی
11	1-1-3) وضعیت سیاسی و اقتصادی
12	1-1-4) روابط ایران و بلژیک
13	1-1-5) معرفی شهرهای اصلی
17	1-2) کلیات فرهنگی
17	1-2-1) شاخص های اصلی فرهنگی
21	1-2-2) جایگاه مذهب در بلژیک
22	1-3) نظام آموزشی
22	1-3-1) تاریخچه آموزش عالی در بلژیک
23	1-3-2) نظام آموزشی
26	1-3-3) معرفی دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی مهم بلژیک
30	1-3-4) رتبه بندی دانشگاهها از نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
31	1-3-5) نحوه ارزشیابی مدارک تحصیلی در ایران
31	1-3-6) شهریه تحصیلات دانشگاهی
33	بخش دوم: اقدامات ضروری پیش از سفر
34	2-1) اولویت نخست؛ تقویت زبان
36	2-2) ارزیابی مخارج تحصیل
38	2-3) دریافت بورس تحصیلی
38	2-4) ترجمه مدارک تحصیلی و دریافت پذیرش
47	2-5) معرفی « اداره کل بورس و امور دانشجویان خارج » وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
48	2-6) معرفی بخش « تحصیل با هزینه شخصی » وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
48	2-7) معرفی « دفتر رایزنی علمی و سرپرستی دانشجویان ایرانی در منطقه شنگن »
49	2-8) دریافت روادید
55	2-9) جستجوی مقدماتی مسکن یا خوابگاه دانشجویی

55	2-10) تهیه بلیط هواپیما
56	2-11) وسایل ضروری همراه
58	بخش سوم: ورود به بلژیک و اقدامات اولیه
59	3-1) فرودگاه بروکسل و عزیمت به محل تحصیل
61	3-2) سیستم حمل و نقل و رفت و آمد عمومی
62	3-2-1) وسایل نقلیه درون شهری
75	3-2-2) وسایل نقلیه بین شهری
81	3-3) دسترسی به تلفن و اینترنت
87	3-4) خدمات پستی
88	3-4-1) ارسال نامه
88	3-4-2) ارسال بسته پستی
88	3-4-3) ارسال کتاب و مطبوعات
88	3-5) مکان های اقامت موقت
89	3-6) تماس با دانشگاه محل تحصیل و مراجع مرتبط
89	3-6-1) تماس با دانشگاه محل تحصیل
89	3-6-2) تماس با سفارت جمهوری اسلامی ایران در بلژیک
90	3-6-3) تماس با دفتر رایزنی علمی و سرپرستی دانشجویان ایرانی در پاریس
90	3-7) خریدهای روزمره اولیه
90	3-7-1) فروشگاه ها
91	3-7-2) رستورانها
93	3-8) خدمات بانکی
93	3-8-1) سیستم بانکی در کشور های اروپایی
94	3-8-2) شرایط افتتاح حساب جاری
97	3-8-3) بانک های مهم
97	3-8-4) انواع روشهای پرداخت در بلژیک
99	3-8-5) خرید آنلاین
100	3-8-6) انتقال پول به خارج از بلژیک
100	3-9) جستجوی مسکن یا خوابگاه دانشجویی
101	3-9-1) انواع مسکن

- 101 3-9-2 نحوه یافتن مسکن
- 102 3-9-3 قوانین مربوط به اجاره مسکن
- 105 3-9-4 اشتراک تلویزیون
- 105 3-9-5 قوانین و شرایط دفع زباله
- 109 3-10 امور بیمه
- 109 3-10-1 بیمه درمانی اجباری
- 110 3-10-2 مدارک مورد نیاز
- 111 3-10-3 سیستم درمانی بلژیک
- 111 3-10-4 صورتحسابهای پزشکی و برگشت آن
- 112 3-10-5 بیمه شخص ثالث
- 112 3-10-6 بیمه در مسافرت و تعطیلات
- 113 3-10-7 بیمه های تکمیلی
- 113 3-10-8 داروخانه ها
- 113 3-10-9 واکسیانسیون
- 114 3-11 اقدامات مربوط به اقامت قانونی
- 114 3-11-1 درخواست کارت اقامت
- 115 3-11-2 تمدید کارت اقامت
- 115 3-12 انتقال همسر و فرزندان به بلژیک
- 117 **بخش چهارم: دوران تحصیل در بلژیک**
- 118 4-1 نکات ضروری برای پیشرفت امور تحصیلی
- 118 4-1-1 استفاده از امکانات کمک آموزشی دانشگاه
- 125 4-1-2 حفظ و تقویت مهارت های زبان
- 126 4-1-3 کار دانشجویی
- 128 4-2 خدمات ضروری
- 128 4-2-1 پلیس
- 128 4-2-2 آرایشگاه و پیرایشگاه ها
- 128 4-3 خدمات پزشکی
- 129 4-4 راهنمای خرید و صرفه جویی در هزینه ها
- 129 4-4-1 معرفی فروشگاهها و بازارها

132	4-4-2 نکات کلی
135	4-4-3 خرید وسائل منزل
136	4-4-4 فروشگاههای اسلامی و ایرانی
137	4-4-5 خرید کتاب
137	4-5 فعالیت های جمعی دانشجویان ایرانی
137	4-5-1 معرفی انجمن اسلامی منطقه بلژیک
138	4-5-2 معرفی وبلاگ دانشجویان ایرانی در بلژیک
138	4-6 امور فرهنگی و اعتقادی
138	4-6-1 انجام فرائض دینی مسلمانان در بلژیک
139	4-6-2 اوقات شرعی
139	4-6-3 فعالیتهای فرهنگی و اعتقادی سفارت جمهوری اسلامی ایران
139	4-6-4 کانون اروپایی برای آموزش جهان بینی زرتشت
140	4-7 دوچرخه سواری و رانندگی
140	4-7-1 دوچرخه سواری
142	4-7-2 قوانین مربوط به حق تقدم
144	4-7-3 علامتها و دستورات پلیس
146	4-7-4 خرید یا اجاره دوچرخه
146	4-7-5 رانندگی
146	4-7-6 آشنایی کلی با قوانین و مقررات
148	4-7-7 ترجمه گواهینامه
148	4-7-8 خرید خودرو
149	4-7-9 اجاره خودرو
150	4-7-10 مالیات و بیمه خودرو
151	4-7-11 پارکینگ
152	4-8 تحصیل همسر و فرزندان
152	4-8-1 مدارس و مهد کودکیها
152	4-8-2 مدارس ایرانی در بلژیک
153	4-8-3 امتحانات
153	4-8-4 ارزشیابی مدارک تحصیلی فرزندان دانش آموز پس از بازگشت به ایران
154	4-9 گردش ها و سرگرمی ها

154	4-9-1 نکات کلی
154	4-9-2 رادیو و تلویزیون
154	4-9-3 کتابخانه
154	4-9-4 فیلم
155	4-9-5 مراکز تفریحی وابسته به دانشگاه
155	4-9-6 مسافرت به سایر کشورها
157	4-9-7 تخفیف 50 درصدی بلیط هواپیما
158	4-9-8 فعالیتهای ورزشی
158	4-10 دیدنی ها و جشن های ملی

بخش پنجم: اطلاعات کاربردی شهرهای بلژیک

163	
164	5-1 آنتورپ
167	5-2 بروکسل
171	5-3 گنت
174	5-4 لوون
177	5-5 لوون لنو
178	5-6 لیژ

بخش ششم: بازگشت به ایران

181	
182	6-1 اقدامات ضروری پیش از بازگشت
184	6-2 ارسال اسباب و وسایل به ایران
185	6-3 ترجمه و ارزشیابی مدارک در ایران
185	6-4 ارتباط علمی ب BBB بلژیک پس از بازگشت به ایران

ضمایم:

- 1) تلفن های ضروری
- 2) پیوندها
- 3) واژه نامه

بخش نخست: اطلاعات مقدماتی برای ادامه تحصیل در بلژیک

نمایندگی علمی ج.ا.ایران در منطقه میسن

1-1) معرفی کلی کشور بلژیک

1-1-1) تاریخچه

در ابتدای سال 57 قبل از میلاد، جولیس سزار (Julius Caesar) قدرت امپراطور روم را به منطقه ای از اروپا که بلژیک (En: Belgium , NI: België , Fr: Belgique) امروزی است، گسترش داد. مردمی که وی در آنجا به آنها برخورد کرد بلژا (Belgae) بودند، از قبیله سلتی (Celtic) گال (Gaul) اولیه، که جولیس سزار آنان را شجاعترین گال‌ها نامید. رومی‌ها این استان جدیدشان را Gallia Belgica لقب دادند.

در حدود سال ۲۵۶ میلادی، تبار آلمانی فرانکس (Franks) وارد بلژیک شدند و بر این منطقه بعنوان مدافعان امپراطور روم حکومت کردند. پس از آن بلژیک به ترتیب تحت سلطه امپراطور اسپانیا، اتریش و فرانسه در آمد. پس از شکست ناپلئون بناپارت در نبرد معروف واترلو (Waterlo) در سال ۱۸۱۵م، این منطقه نیز از زیر سلطه فرانسه خارج شده و با پیوستنش به هلند، کشور جدید " United Kingdom of the Netherlands" را تشکیل داد، متشکل از هلند و بلژیک امروزی.

در آگوست ۱۸۳۰م. بدنبال آشوبی ناشی از تحریک حاصل از اجرای یک آپرا در بروکسل جرقه های انقلاب بلژیک زده شد و نهایتاً حمایت فرانسه از انقلابیون، منجر به جدایی بلژیک از هلند و استقلال آن شد. آشوبگران اولیه در اصل بدنبال استقلال و جدایی از هلند نبودند اما واکنش خشن شاه هلند به آنان و بی میلیش در برآوردن خواسته هایشان، آنان را به مبارزه برای دستیابی به استقلال کامل سوق داد. نهایتاً در بیست و یکم جولای، 1983م، کشور بلژیک با حکومت مشروطه سلطنتی، به دعوت یک پادشاه از آلمان تأسیس شد. امروزه سالروز استقلال بلژیک، از تعطیلات رسمی می باشد.

بلژیک در هر دو جنگ جهانی اول و دوم مورد تهاجم آلمان قرار گرفت و در سال 1945 م. با کمک نیروهای متحد شامل انگلیس، کانادا و آمریکا آزاد شد.

در قرن بیستم درآمد سرشاری از محل استعمار عاید کشورهای اروپایی از جمله بلژیک شد. کنگو غنی از الماس، نفت، مس، اورانیوم و معادن دیگر از سال ۱۹۰۸ تا ۱۹۶۰م. مستعمره بلژیک بود. از طرف دیگر در خلال سالهای 1945 تا 1975 م. تئوری اقتصادی کینزیان (Keynesian) الگوی سیاستمداران سرتاسر غرب اروپا واقع و بویژه در بلژیک بطور مؤثری منجر به رشد اقتصادی کشور

در سالهای پس از جنگ جهانی دوم شد. این تئوری، اقتصاد مخلوط را ترویج می‌کند که در آن هر دو بخش دولتی و خصوصی در توسعه کشور نقش اساسی دارند.

در سال ۱۹۵۷ م. سه کشور پادشاهی همسایه، بلژیک هلند و لوکزامبورگ اتحادیه بنلوکس (Benelux) را تشکیل دادند. بنلوکس یک اتحادیه اقتصادی است که قراردادهای گوناگونی در میان اعضای آن در زمینه‌های تبادل آزاد کارگر، سرمایه، خدمات و کالا بسته شده است.

منطقه بلژیک از گذشته شاهد درگیری‌های استقلال طلبانه فراوانی بر سر زبان بوده که هم اکنون نیز ادامه دارند. در دوران پس از جنگ جهانی دوم، بخشهای مختلف بلژیک اعلام خودمختاری کردند بطوریکه در سال ۱۹۷۷ م. این کشور به سه قسمت اجرایی تقسیم شد: بروکسل، فلاندر (Flander) و والونی (Walloni). در سال ۱۹۸۰ م. قانون اساسی بلژیک برای برسمیت شناختن این جدایی‌ها، از ساختار ملی به فدرال تغییر یافت.

اتحادیه اروپا

اتحادیه اروپا با هدف پایان دادن به جنگهای خونین و مکرر بین کشورهای همسایه که در جنگ جهانی دوم به اوج خود رسیده بود، تشکیل شد. در سال ۱۹۵۰ اتحادیه زغال سنگ و فولاد اروپا شروع به متحد نمودن کشورهای اروپایی از لحاظ اقتصادی و سیاسی به منظور حفظ صلح دیرپای نمودند. شش کشور مؤسس، بلژیک، فرانسه، آلمان، ایتالیا، لوکزامبورگ و هلند بودند. در حالیکه در دهه ۱۹۵۰ جنگ سرد میان شرق و غرب حکمفرما بود. در سال ۱۹۵۷ پیمان رُم، اتحادیه اقتصادی اروپا European Economic Community (EEC) یا بازار مشترک را تشکیل داد.

دهه ۱۹۶۰ دوره مناسبی از لحاظ اقتصادی بود بدلیل اینکه کشورهای اتحادیه اروپا مالیات بر تجارت‌های میان خود را متوقف نمودند. علاوه بر آن، بر کنترل مشترک بر تولید محصولات خوراکی توافق نمودند بطوریکه محصولات غذایی کافی برای هر کسی موجود بود و حتی به زودی به مازاد تولید محصول دست یافتند. در سال ۱۹۷۳ دانمارک، ایرلند و انگلستان نیز به کشورهای عضو اتحادیه ملحق شدند. آخرین حضور دیکتاتور نازی از حکومت جناح‌های راست در کشورهای اروپایی با حذف آنها در پرتغال و اسپانیا به پایان رسید. اتحادیه اروپا شروع به انتقال مقادیر عظیمی سرمایه برای ایجاد شغل و ساخت زیربناها در مناطق فقیرتر نمود. در سال ۱۹۸۷ قانون اروپای واحد امضا شد، پیمانی که اساس آن برطرف نمودن مشکلات مربوط به جریان آزاد تجارت میان مرزهای اروپا و تشکیل بازار واحد را فراهم آورد. پس از فروپاشی کمونیست در سرتاسر اروپای مرکزی و شرقی، کشورهای اروپایی به یکدیگر نزدیک شدند. در سال ۱۹۹۳ بازار واحد با تصویب آزادی در انتقال محصولات، خدمات، نیروی انسانی

و سرمایه، تکمیل شد. در سال 1995 سه عضو جدید دیگر شامل اتریش، فنلاند و سوئد نیز به اتحادیه ملحق شدند. یک روستای کوچک در لوکزامبورگ به نام شینگن نام خود را به پیمانی که بر اساس آن به تدریج اجازه عبور افراد بدون چک کردن گذرنامه در مرزها را می‌داد نهاد. میلیون‌ها جوان با حمایت اتحادیه اروپا در کشورهای دیگر شروع به تحصیل نمودند و ارتباطات با گسترش استفاده افراد از تلفنهای همراه و اینترنت آسوده تر گردید. از سال 2002 به بعد یورو پول واحد بسیاری از کشورهای اتحادیه شد.

2-1-1) موقعیت جغرافیایی و آب و هوایی

بلژیک کشوری کوچک با مساحت 30528 کیلومتر مربع (تقریباً یک دهم خراسان سابق) و جمعیت حدود 10 میلیون نفر با تراکم تقریباً 340 نفر در هر کیلومتر مربع می‌باشد (تراکم تهران 10 هزار نفر در کیلومتر مربع است). این کشور دارای سه زبان رسمی هلندی، فرانسوی و آلمانی است. بلژیک واقع در غرب اروپا، از شمال با هلند، از غرب با آلمان و لوکزامبورگ و از جنوب با فرانسه هم مرز است و از شرق به دریای شمال راه دارد. اگر چه کشوری است بسیار کوچک، اما موقعیت جغرافیایی آن این کشور را مرکز اقتصادی و شهری اروپا ساخته است.

بلژیک کشوری صاف و هموار، با خاکی حاصلخیز است که در آن کشاورزی و دامداری رونق دارد. هوای آن بندرت خیلی گرم یا بسیار سرد می‌شود با وجود مقدار اندک برف در زمستان در مجموع آب و هوای معتدل دارد. هوای بلژیک غالباً مرطوب و بارانی است. میانگین بارندگی در سال 750 تا 1000 میلیمتر می‌باشد (در مناطق شمالی ایران بیش از 1600 میلیمتر است، اما ناگفته نماند که آب و هوای بلژیک در سال‌های اخیر همانند بسیاری از کشورهای دیگر، بطور چشمگیری شاهد استثنائات متعددی بوده است: تابستان زودرس و بسیار گرم، بارندگی کم در بهار و غیره. خانه‌ها و ساختمان‌ها معمولاً در بلژیک، مجهز به وسایل سردکننده نیست اما با گرم شدن تابستان‌های اخیر نیاز به آن به شدت احساس می‌گردد.

3-1-1) وضعیت سیاسی و اقتصادی

بلژیک با وجود اندازه کوچکش ساختار سیاسی و سازمانی منحصربفرد و پیچیده‌ای دارد. این کشور به سه گروه زبانی مختلف تقسیم شده است: هلندی (Dutch یا Netherlands) زبان (6 میلیون نفر)، فرانسوی زبان (4 میلیون نفر) و آلمانی زبان (70 هزار نفر) و هر یک ساختار اداری، آموزشی و فرهنگی مخصوص به خود را دارند. علاوه بر این، سه منطقه جغرافیایی، با دولتهای مستقل وجود دارد: فلاندرها (Flemish یا Flanders) در شمال، والونی (Walloon) در جنوب و بروکسل (Brussels) و

نهایتاً دولت فدرال اختیار کلیه امور بین المللی، مهاجرت، امنیت اجتماعی و دفاعی را در کل کشور برعهده دارد.

اگر چه هفت دولت برای اداره امور چنین کشور کوچکی شاید عجیب بنظر آید که اغلب توسط بلژیکی ها و غیر بلژیکی ها به سخره گرفته می شود، اما این سیستم نشان بارز یکی از جذابترین خصوصیات بلژیکی هاست: هنر سازش. زمانیکه بلژیکی ها موافق چیزی نیستند سعی در یافتن نقطه ای مشترک در حد وسط را دارند. تا کنون هیچ گونه جنگ داخلی یا برخوردهای نژادی بین بلژیکی ها رخ نداده است و معمولاً در جنگ های بین المللی موضع گیری های سیاسی بی طرف اخذ می کنند.

نوع حکومت این کشور، مشروطه سلطنتی است. شاه و ملکه کنونی، آلبرت یازدهم و ملکه پائولا هستند و نخست وزیر آن رئیس دولت است. بروکسل پایتخت بلژیک مرکز اتحادیه اروپا و مقر سازمان ناتو نیز می باشد.

امروزه بهره وری اقتصادی، استاندارد زندگی و رفاه اجتماعی بلژیک بسیار بالا و اختلاف طبقاتی در آن بسیار اندک است. بلژیکی ها از یک سیستم آموزشی عالی (تقریباً رایگان)، پوشش فراگیر خدمات بهداشتی و امنیت اجتماعی بالا برخوردار هستند.

بلژیک، پس از کشورهای اسکاندیناوی، بالاترین میزان امنیت اجتماعی ناشی از ارائه خدمات اجتماعی- رفاهی به ساکنان خود را دارد. از آنجا که در این سیستم هزینه خدمات اجتماعی- رفاهی از مالیات بر درآمد شاغلین تأمین می شود، رشد جمعیت افراد سالمند و زاد و ولد پایین در میان زوجها سبب گسترش نگرانی های جدی و بحث های فراوان در مورد اجرا بودن سیستم سخاوتمندانه فعلی در آینده این کشور شده است. اما بزرگترین مشکل کنونی بلژیک همانند دیگر کشورهای اروپایی مسائل مربوط به مهاجرت است.

1-1-4) روابط ایران و بلژیک

ایران و بلژیک روابط دیرینه ای با یکدیگر دارند که بیش از یکصد سال قدمت دارد. مروری بر روابط این دو کشور نشان می دهد که آشنایی ایران با بلژیک به زمان های دور هنگامی که قانون گذاران ایرانی در سال 1906 در زمان مظفرالدین شاه قاجار از قانون اساسی بلژیک برای ترسیم نخستین قانون اساسی پادشاهی ایران اقتباس کردند، بازمی گردد. از اولین رویداد های مشترک بین ایران و بلژیک تأسیس یک شرکت قند، اجرای نخستین خط راه آهن بین تهران و شهرری و مدرن سازی ساختار سازمانی گمرک و خدمات پستی بود. تا سال ۱۹۷۸ بلژیک،

انحصاراً نفت خام و فرش را از ایران وارد می‌کرد و در عوض برای صدور محصولات فلزی ماشین آلات و مواد شیمیایی هشتمین شریک بزرگ تجاری ایران بود. در سال ۱۹۸۶ اتاق بازرگانی مشترک ایران و بلژیک تشکیل شد که هنوز هم به فعالیت ادامه می‌دهد.

1-1-5 معرفی شهرهای اصلی

منطقه هلندی زبان:

لوون (En: Leuven , Nl: Leuven , Fr: Louvain):

شهر لوون خود از پنج منطقه لوون، Heverlee، Kessel-Lo، Wilsele و Wijgmaal تشکیل شده است. لوون بیش از 90000 نفر جمعیت دارد. اگر به این تعداد 35000 نفر دانشجو و 11000 دانش آموز را اضافه کنیم، جای تعجب نخواهد بود که خیابان‌ها پر از چهره‌های جوان باشد؛ شهری که با ریتم دانشجوی زندگی می‌کند: هفته‌های شلوغ ابتدای ترم تحصیلی و آرامش نسبی در طول تعطیلات و فصل امتحانات. قدیمی‌ترین دانشگاه بلژیک، منطقه هلند و لوکزامبورگ،

K.U.Leuven (Catholic University of Leuven)، با بیش از 550 سال قدمت در این شهر واقع است. جمعیت لوون بالاترین سطح میزان تحصیلات را در مقایسه با سایر شهرهای بلژیک دارد و بسیاری از دانشجویان بلژیکی پس از فراغت از تحصیل در همین شهر مانده و مشغول کار و زندگی می‌شوند. از آنجا که دانشجویان بخش مهمی از حیات اجتماعی این شهراند، از سال 2001 میلادی به بعد چنین مقرر شد که همواره یک نفر به عنوان مسئول و نماینده امور دانشجویان در شورای شهر حضور داشته باشد. نتیجه آن نزدیکی شهرداری با دانشجویان و مسائل آنها بود و سبب شد شهرداری همکاری‌ها و تسهیلات ویژه‌ای برای این قشر در نظر بگیرد. خدمات، اطلاع‌رسانی و امکانات ورزشی این دانشگاه یکی از بهترین و ارزانترین‌ها در بلژیک می‌باشد.

لوون بدون شک یکی از امن ترین شهرهای بلژیک است. یک خانم به تنهایی می تواند در هر ساعتی از شبانه روز بدون ترس از مزاحمت در شهر قدم بزند.

برای کسب اطلاعات بیشتر درباره این شهر می توانید به سایت رسمی لوون، www.leuven.be مراجعه کنید.

گنت (En: Ghent, Nl: Gent , Fr: Gand):

گنت، شهری بندری با دانشگاهی معروف، متشکل از بخشهای مختلف است و بیش از ۲۰۰ هزار نفر جمعیت دارد. این شهر در عین حفظ پیشینه تاریخی خود، بطور منحصر به فردی، همگام با تکنولوژی پیش آمده است. گنت شهر گل بلژیک است و هر پنج سال یکبار یک نمایشگاه بسیار بزرگ گل به نام (Gentse Floraliën) در آن برگزار می شود. این شهر دو ایستگاه قطار اصلی بنام Gent-Dampoort و Gent-Sint-Pieters دارد که

مهمترین است.

موريس مترلینگ (Maurice Maeterlinck)، شاعر و نویسنده معروف و برنده جایزه نوبل ادبیات و Jan van Eyck، یکی از نقاشان معروف بلژیک از این شهر می باشند.

شهر گنت به Stropke شهرت دارد که به معنی حلقه طناب دار است (10). این لقب از آنجا می آید که در سال ۱۵۳۷م. مردم گنت از پرداخت مالیات برای تأمین هزینه های یک جنگ جدید که پادشاه وقت حاکم بر منطقه علیه شاه فرانسه آغاز کرده بود سر باز زدند. بدین جهت پادشاه دستور داد، گروهی از شهروندان سرشناس را در حالیکه طناب دار به دور گردنهایشان آویخته بود در شهر بگردانند، به نشانه تهدید مردم، تا در صورت عدم تبعیت از دستور پادشاه، آنان را به دار بیاویزند.

برای کسب اطلاعات بیشتر درباره این شهر به آدرس www.gent.be مراجعه نمایید.

آنتورپ (En: Antwerp, Nl: Antwerpen , Fr: Anvers):

آنتورپ، شهر الماس و بزرگترین بندر اروپا پس از بندر Rotterdam هلند، با بیش از ۵۰۰ هزار نفر جمعیت، بزرگترین شهر منطقه فلاندر و مهمترین شهر اقتصادی-تجاری بلژیک است. این شهر به علت موقعیت بندری اش، مملو از مراکز خرید و فروشگاه‌های بزرگ است.

آنتورپ در سال ۱۹۹۳ پایتخت فرهنگی اروپا نامیده شد. این شهر نقاشانی با شهرت جهانی از قبیل Brueghel و Jordaens و Rubens به خود دیده است. آنتورپ مرکز الماس دنیاست. محدوده فروش و تجارت الماس خصوصاً متمرکز در اطراف ایستگاه مرکزی قطار و در واقع منطقه یهودی نشین شهر می باشد. در اینجا یهودیان با لباس های ویژه شان چهره ای به شهر می دهند که در شهر های دیگر بلژیک مشاهده نمی شود. دانشگاه آنتورپ با ادغام سه دانشگاه RUCA، UFSIA و UIA در سال ۲۰۰۳ میلادی تأسیس شد. این دانشگاه سومین دانشگاه بزرگ منطقه فلاندر است. آدرس اینترنتی رسمی شهر آنتورپ، www.antwerpen.be می باشد.

بروژ (En: Bruges, Nl: Brugge , Fr: Bruges):

شهر کوچک، تاریخی، زیبا و توریستی بروژ، بدلیل کانال های آبی که سراسر آن را پوشانده به ونیز بلژیک معروف است. این شهر در سال ۲۰۰۶ میلادی ۱۱۷،۲۲۴ نفر جمعیت داشت. بروژ پر از کلیسا و بناهای تاریخی است و از سال ۲۰۰۰ میلادی از طرف یونسکو بعنوان میراث جهانی شناخته

شده است. پارچه های توری بروژ با طرح ها و شکل های ظریف و شکلاتهای دست ساز از صنایع دستی و سوغات این منطقه است که در جای جای این شهر کوچک به فروش می رسد. بروژ کوچک را می توان

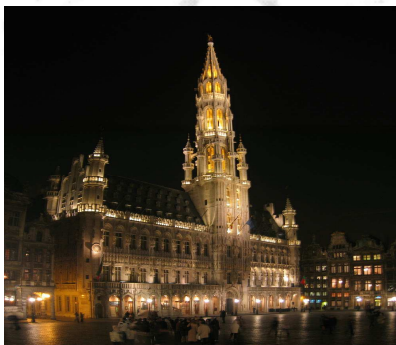
سراسر پیاده‌پیمائید و از فضای تاریخی- فرهنگی آن لذت برد. بروژ همیشه زیباست، چه در تابستان چه در زمستان .

مهمترین نقاط دیدنی این شهر عبارتند از: Our Lady's Church، رودخانه عشق
(یکی از قدیمی ترین بیمارستان های اروپا)، The St. John's Hospital (Minnewater)،
The Saint Salvator Cathedral و The Chapel of the Holy Blood Belfry tower
آدرس اینترنتی رسمی بروژ، www.brugge.be می باشد.

منطقه دو زبانه:

بروکسل (En: Brussels, Nl: Brussel, Fr: Bruxelles):

بروکسل، پایتخت بلژیک، بدلیل جای دادن مرکز اداری اتحادیه اروپا در خود، پایتخت اروپا نیز

می باشد. این شهر با جمعیت 4920241 نفر، شهر کاملاً دو
زبانه بلژیک است، زبان های رسمی این منطقه هلندی و
فرانسویست. اسامی خیابانها و کلیه علائم راهنمایی و رانندگی
نیز به هر دو زبان می باشد. قلب بروکسل و بهترین نقطه
شروع برای سیاحت در شهر Grand'Place یا Grote Markt است.
این میدان تاریخی یکی از زیباترین میدان های شهری

در تمام اروپا است. از دیگر مکانهای دیدنی بروکسل می توان از Royal Palace of Laeken، Royal
Palace of Brussels، اتومیوم، Mini-Europe (پارکی مملو از مکانهای معروف و دیدنی سایر
کشورهای اروپایی در مقیاس کوچک)، کلیسا ها و موزه های متعدد، انواع پارکهای زیبا نام برد.

دانشگاه های متعددی در بروکسل وجود دارند از جمله:

،Vrije Universiteit Brussel (VUB)، Université Libre de Bruxelles (ULB)

و Katholieke Universiteit Brussel (KUB)، Facultés Universitaires Saint Louis (FUSL)

. Royal Military Academy (RMA)

بروکسل سه ایستگاه اصلی قطار واقع در سه منطقه اصلی جغرافیایی دارد شامل:

- Brussels North ((French: *Gare du Nord*، Dutch: **Brussel-Noord**)
- Brussels Central (French: *Gare Centrale*، Dutch: **Brussel-Centraal**)
- Brussels South (French: *Gare du Midi* or *Bruxelles-Midi*، Dutch: **Brussel-Zuid**)

برای کسب اطلاعات بیشتر درباره این شهر می‌توانید به آدرس اینترنتی www.brussels.irisnet.be مراجعه نمایید.

منطقه فرانسوی زبان:

لیژ (En: Liege, Nl: Luik, Fr: Liège)

لیژ، ملقب به شهر آتشین، (16) با بیش از ۱۸۰ هزار نفر جمعیت مهمترین شهر از نظر اقتصادی و فرهنگی در منطقه والونی و سومین شهر بزرگ بلژیک پس از بروکسل و انتورپ است (17). این شهر در گذشته یکی از مهمترین مراکز تولید فولاد در اروپا و از قرون وسطی تا به امروز، مرکز مهم تولید اسلحه بوده است.

دانشگاه لیژ، تأسیس شده در سال ۱۸۱۷ م.، بزرگترین دانشگاه منطقه فرانسوی زبان بلژیک می‌باشد. از نقاط دیدنی این شهر می‌توان مرکز قدیمی شهر، دژ، کناره رودخانه، کلیسای Saint-Paul و موزه‌های مختلف نام برد. اطلاعات بیشتر درباره این شهر را می‌توانید در آدرس www.liege.be بیابید.

لوون لنو (Louvain-la-Neuve):

پیدایش این شهر حاصل نزاعی تعصب آمیز بر سر زبان است که در دهه ۱۹۶۰ اتفاق افتاد. پس از ادعای فلمیش‌ها مبنی بر مالکیت دانشگاه کاتولیک لوون، تصمیم گرفته شد که دانشگاه جدیدی به همین نام و در محل دیگری برای فرانسوی‌زبانان و همچنین شهر جدیدی برای میزبانی این دانشگاه ساخته شود. محل انتخاب شده برای Université

Catholique de Louvain، ۳۰ کیلومتری جنوب بروکسل بود. ساخت دانشگاه در سال ۱۹۶۹ آغاز شد و نخستین ساکنان شهر در سال ۱۹۷۲ م. به آن وارد شدند. پس از آن با رونق یافتن شهر جمعیت ساکنین آن افزایش یافت. شهر جدید، «لوون لنو» نام گرفت که به معنی «لوون نو» می‌باشد. جمعیت آن در حال

حاضر حدود ۳۰ هزار نفر و این شهر امروزه در حال رشد و رونق گرفتن است. پارک علمی این شهر اولین از این نوع پارک در بلژیک و بزرگترین در والونی است. برای کسب اطلاعات بیشتر به آدرس اینترنتی www.olln.be مراجعه نمایید.

1-2 کلیات فرهنگی

1-2-1 شاخص های اصلی فرهنگی

بلژیکی ها از اسباب آسایش و فراغت خویش لذت می برند. اغلب صاحب خانه ی شخصی هستند و پیوسته زمان و پول زیاد صرف نوسازی، دکوراسیون و بهبود آن می کنند. از باغچه هایشان بدقت مراقبت کرده، عاشق نوشیدنی و غذای خوب هستند و از سیستم بهداشتی عالی بهره مندند. زمانی یک سیاستمدار بلژیکی به شاه گفت: "سرور من، هیچ بلژیکی وجود ندارد" این جمله بیانگر نگرش و رفتار بسیاری از بلژیکی ها در قبال کشورشان است. اگر چه منظور سیاستمدار مذکور ارجاع به این حقیقت بود که بلژیک به گروه های زبانی مختلف تقسیم شده و زبان واحد ندارد اما خصوصیت خودانتقادی شدید تقریباً تمامی بلژیکی ها را نیز منعکس می کند. «چیزی بعنوان بلژیکی وطن پرست وجود ندارد». اگر چه این رفتار در ظاهر، فروتنانه بنظر می آید اما در حقیقت سبب ایجاد تصویری تحریف شده از بلژیک در خارج از کشور گردیده است. بعنوان یک دانشجوی خارجی در بلژیک، متوجه خواهید شد که اغلب بلژیکی ها با تمام وجود با هر گونه انتقاد شما به کشورشان موافقت. چنین فقدان افتخار برای دستاوردهای خودشان که در واقع حتی بسیار فراوانتر از دستاوردهای بسیاری از کشورهای هم ترازشان است، در نا شناخته بودن بلژیک نقش بسیار زیادی داشته است. زمانیکه از خارجی ها سؤال می شود که از بلژیک چه می دانند سریعاً شکلات را به ذهن می آورند و معمولاً پس از آن لبخند خجول بلژیکی ها را. در حالیکه کشورهای کوچک و همتراز دیگر از قبیل هلند، پرتغال یا نروژ در ایجاد تصویری منسجم از خودشان برای دنیای خارج موفق بوده اند، اما بلژیکی ها هرگز واقعاً چنین تلاشی نکرده اند.

تفاوت ها و اشتراکات فرهنگی

چیزی که اغلب غیر بلژیکی ها درباره برداشتشان از بلژیکی ها پس از اولین برخورد بر آن توافق دارند، آنست که افرادی خوددار، درون گرا و سرد ند (بویژه هلندی زبان ها) ، بر خلاف ایرانی ها که حتی در برخورد اول بسیار گرم و دوستانه اند. این تفاوت شخصیتی برای ایرانیان ساکن بلژیک جداً آزاردهنده و غیرقابل تحمل بوده است. بر خلاف ایرانی ها که دوستی هایشان خیلی زود شکل می گیرد،

دوست شدن با بلژیکی‌ها بسیار زمان می‌برد اما همین که با شما دوست شدند بسیار گرم و دوستانه خواهند بود و به راحتی شما را رها نمی‌کنند.

تفاوت دیگری که بعضاً برای غیر بلژیکی‌ها و خصوصاً ایرانی‌ها دردسرساز می‌شود آنست که بلژیکی‌ها ارزش زیادی برای خلوت و حریم خصوصی خود و دیگران قائلند. بطور مثال برای ما ایرانی‌ها پرسیدن "چند برادر و خواهر دارید؟" یا "شغل پدر و مادرتان چیست؟"، "از دواج کرده‌اید؟" و پرسشهایی از این دست عادیست در حالیکه پرسیدن این گونه سئوالات برای بلژیکی‌ها عجیب، و اغلب توهین آمیز بنظر می‌آید.

بلژیکی‌ها نفرت بارزی به درس اخلاقی دادن و تذکر دادن به دیگران در انتخاب روش زندگی و نوع رفتار را دارند و به فلسفه‌ی "زندگی کن و به دیگران نیز اجازه بده که زندگی کنند" بسیار پایبندند. بلژیکی‌ها معمولاً نمی‌خواهند دیگران را با دستاوردهایشان تحت تأثیر قرار بدهند و یا آنان را به راستی و درستی خویش مجاب کنند.

یکی از ویژگی‌های مشترک ایرانی‌ها و بلژیکی‌ها نزدیکی افراد خانواده است اگر چه نه به اندازه‌ی ایرانی‌ها، ولی بسیار بیشتر از سایر مردمان اروپای غربی، بلژیکی‌ها روابط خانوادگی نزدیک و گرمی دارند. بطوریکه اکثر دانشجویان در روزهای تعطیل آخر هفته به شهرهای خود بازمی‌گردند تا در کنار خانواده و دوستانشان باشند.

دیگر خصوصیت جذاب بلژیکی‌ها تمایلشان به مساوات طلبی است. اختلاف زیادی در درآمدهای مشاغل مختلف وجود ندارد، ثروتمند هرگز فوق ثروتمند نمی‌شود، زندگی افراد فقیر در بسیاری جنبه‌های زندگی تأمین است و شمار افراد بی‌خانمانشان در سرتاسر دنیای صنعتی از کمترین هاست. بلژیک کشوری بسیار امن و بطور چشمگیری میزان جرم و جنایت در آن پایین است. بر اساس برخی بررسی‌ها، بروکسل از نظر میزان قتل امن‌ترین پایتخت دنیاست.

جشن‌های ملی و مذهبی

فستیوال‌ها نقش عمده‌ای در حیات فرهنگی بلژیکی‌ها دارند. تقریباً هر شهری فستیوال خاص خود را دارد که سابقه برخی از آنها به چندین قرن قبل بازمی‌گردد.

از بزرگترین آنها می‌توان کارنوال سه روزه در Binche (شهری است در منطقه والونی) و فستیوال خون مقدس (بروژ (Brugge)، ماه می) را نام برد. کارنوال Binche در روز Lent مسیحی‌ها برگزار می‌شود.

تعطیلات رسمی (در سراسر بلژیک)

در بلژیک دوازده تعطیلی سراسری وجود دارد. علاوه بر این ها، مناسبت های دیگری نیز وجود دارند که جزء تعطیلات رسمی عمومی نیستند و اگر چه در برخی مناطق، دانشگاهها به این دلیل تعطیل می شوند ولی کارفرماها مجبور به مرخصی دادن به کارگرو هایشان در این روزها نیستند (مطابق جدول زیر).

تعطیلات رسمی عمومی	تاریخ
روز سال نو	اول ژانویه
عید پاک (Easter eve)	متغییر
دوشنبه پاک	اولین دوشنبه پس از عید پاک
روز کارگر	اول می
روز عروج مسیح (ع) (Ascension)	ششمین پنجشنبه پس از عید پاک
عید گلریزان (Pentecost)	هفتمین یکشنبه پس از عید پاک
دوشنبه عید گلریزان	هفتمین دوشنبه پس از عید پاک
روز ملی استقلال بلژیک (National holiday)	بیست و یکم جولای
جشن عروج مریم به آسمان (Assumption of Mary)	پانزدهم آگوست
All Saints	اول نوامبر
روز صلح موقت (Armistice Day)	یازدهم نوامبر
کر یسمس (Christmas)	بیست و پنجم دسامبر

مناسبتهایی که تعطیل رسمی عمومی در سراسر کشور نیستند.

مناسبت	تاریخ	بخش هلندی	بخش فرانسوی	بخش آلمانی
ظهور عیسی مسیح (ع) (Epiphany)	ششم ژانویه	*	*	*
روزوالنتین (Valentine's Day)	چهاردهم فوریه	*	*	*
روز هلندی ها	یازدهم جولای	*		

				(Flemish Community)
	*		بیست و هفتم سپتامبر	روز فرانسوی ها (French Community)
*			پانزدهم نوامبر	روز آلمانی ها (German-speaking Community)
*	*	*	پانزدهم نوامبر	روز خاندان پادشاهان (Dynasty Day)
*	*	*	ششم دسامبر	روز (Saint Nicholas)

از روز کریسمس (بیست و پنجم دسامبر) تا آغاز سال نو (اول ژانویه) کلیه دانشگاه ها تعطیل است. علاوه بر این روزهای تعطیل خاصی در شهرهای مختلف بلژیک وجود دارد مانند نمایشگاه لوون در شهر لوون (Leuven) و جشن زعفران (Crocus holiday) در شهر گنت (Ghent).

1-2-2 جایگاه مذهب در بلژیک

در بلژیک، مطابق قانون اساسی، آزادی ادیان وجود دارد و بطور کلی دولت نیز در عمل به این حق احترام می گذارد بطوریکه تمامی ادیان شناخته شده از حمایت مالی دولت برخوردار هستند. بطور مثال هر دین شناخته شده حق استخدام معلم با هزینه دولت برای آموزش آن دین در مدارس عمومی را دارد. همچنین پرداخت حقوق، مزایای بازنشستگی و هزینه های مسکن علمای ادیان نیز بر عهده دولت می باشد. علاوه بر این دولت برای ساخت و نوسازی اماکن دینی پارانه می پردازد. شایان ذکر است که در بلژیک حدود ۵۵٪ مردم مذهبی اند و تنها ۳۶٪ به خدا اعتقاد دارند.

مذاهب رایج

شش مذهب در بلژیک به رسمیت شناخته شده و از کلیه مزایایی که در بالا گفته شد بهره مندند شامل: کاتولیک، پروتستان، ارتودوکس، اسلام، کلیسای انگلیسی آنجلیکا و یهودیت. مذهب عمده بلژیکی ها کاتولیک است و پس از آن اسلام با ۵/۳٪ رایجترین دین است. پروتستان و یهودیت هر دو به میزان کمتر از ۱٪ وجود دارد. ۱۸٪ جمعیت هیچ گونه مذهبی ندارند و ۱۰٪ نیز خود را سکولار می دانند.

اسلام و مسلمانان در بلژیک

در سال ۱۹۷۴ میلادی، اسلام بعنوان یکی از ادیان فرعی در بلژیک به رسمیت شناخته شد و از این رو این کشور با سابقه ترین کشور در تاریخ حکومتها و کشورهای اروپایی در به رسمیت شناختن اسلام به شمار می رود .

"هیئت اجرایی مسلمانان بلژیک" مشتمل بر هفده نفر، در سال ۱۹۹۶ م. تأسیس شد. اسلام بزرگترین دین اقلیت در بلژیک است (حدود ۴۰۰ هزار نفر) و اغلب در میان مهاجرین رواج دارد (بیشتر در جامعه مراکشی ها و ترکها). تعداد ۳۲۸ مسجد، به همراه مراکز اسلامی و فرهنگی متعدد نیز در بلژیک وجود دارد. در سال ۲۰۰۶ م. دولت مبلغ حدود ۶ میلیون یورو به گروه های اسلامی تخصیص داد. مسلمانان بلژیک عمدتاً در شهرهای اصلی از جمله انتورپ و بروکسل زندگی می کنند. دین اسلام مورد استقبال ملت بلژیک و اروپائیان مقیم بلژیک نیز قرار دارد به گونه ای که افراد مختلف با مذاهب گوناگون به این دین می گروند .

1-3 نظام آموزشی

1-3-1 تاریخچه آموزش عالی در بلژیک

درگیریهای شدید سیاسی میان کاتولیک ها و آزاداندیشان در طول دهه ۱۹۵۰ میلادی سبب ایجاد شکاف در سازمانهای آموزشی شد . در نتیجه آن تنها آموزش علوم دینی تحت کنترل و سازمان دهی اولیه امور دینی باقی مانده و آموزش سایر علوم به اختیار و نظارت جوامع علمی در آمد. با این وجود حضور مؤثر در گسترش علم و تکنولوژی، در سرتاسر تاریخ این کشور همواره نمایان بوده است. در شکوفایی علمی اروپای غربی در ابتدای قرن شانزدهم میلادی شخصیت‌های فراوانی از بلژیک از جمله: Gerardus Mercator نقشه کش، Andreas Vesalius کالبدشناس، Rembert Dodoens گیاه شناس و Simon Stevin ریاضی دان حضور داشته اند. پایان قرن نوزدهم و بیستم شاهد پیشرفت های مهم بلژیکی ها در علوم محض و کاربردی بوده است. کشف دو فرایند در شیمی و فیزیک، به نام Ernest Solvay شیمیدان و Zenobe Gramme مهندس بلژیکی، در دهه ۱۸۶۰ م. ثبت شد. تئوری Big Bang مربوط به مبدأ پیدایش جهان، در سال ۱۹۲۷ م. توسط Georges Lemaître از بلژیک ارائه شد. تا کنون سه بلژیکی جایزه نوبل پزشکی را دریافت کرده اند. در سال ۱۹۷۷ م.، جایزه نوبل شیمی به یک بلژیکی اعطاء شد. مخترع ساز ساکسیفن Adolphe Sax بلژیکی است. از دیگر افراد معروف این کشور می توان از موریس مترلینگ (Maurice Maeterlinck) شاعر و نویسنده و برنده جایزه نوبل ادبیات، و شیمیدان و مخترع آسفالت، Edvard Smedt را نام برد.

مؤسسه بین المللی فیزیک و شیمی سولوی واقع در بروکسل توسط صنعت گر بلژیکی ارنست سولوی در سال ۱۹۱۲ م. تأسیس شد. این مؤسسه مسئول برگزاری کنفرانسها، کارگاه و سمینارهای متعددی در شیمی و فیزیک است. مدیر اولین کنفرانس از سری کنفرانس های فیزیک و شیمی این مؤسسه که هر سه سال یکبار برگزار می شوند، Hendrik A Lorentz، فیزیکدان و برنده جایزه نوبل بود. در این کنفرانس آلبرت اینشتین جوانترین فیزیکدان آن زمان در کنار دیگر شرکت کننده های بزرگ از قبیل ماری کوری و Henri Poincaré حضور داشت. معروفترین از این سری کنفرانسها، پنجمین آن در سال ۱۹۲۷ م. بود که در آن مشهورترین فیزیکدانان دنیا از قبیل اینشتین، ماری کوری، مکس پلانک، بوهر، شرودینگر، هایزنبرگ و غیره حاضر بوده و در مورد تئوری کوانتوم نظر دادند. از ۲۹ نفر شرکت کننده در کنفرانس پنجم، ۱۷ نفر دارنده جایزه نوبل بوده یا بعداً آنرا دریافت کردند.

بر طبق بررسی های منتشر شده توسط مؤسسه تامسون (Thomson)، بلژیک جزو بیست کشور اول دنیاست که محققین سراسر دنیا از سال 1994 م. تا کنون در علوم کشاورزی، داروشناسی و سم شناسی، علوم گیاهی و حیوانی، از منابع علمی چاپ شده و حاصل مطالعات و پژوهشهای آن به عنوان منبع در نتایج پژوهشی شان استفاده کرده اند.

2-3-1) نظام آموزشی

تحصیلات پایه

بر اساس قانون اساسی بلژیک، به منظور احترام به حقوق و آزادی افراد، هر فردی حق برخورداری از تحصیل را دارد و در راستای تضمین آن تحصیل همه کودکان اجباری است. تحصیلات اجباری از سن 6 سالگی آغاز شده و 12 سال تحصیلی کامل را در بر می گیرد. سال تحصیلی رسماً از روز اول سپتامبر آغاز و در 30 ژوئن پایان می یابد و از اول جولای تا 31 اگوست تعطیلات تابستانی دانش آموزان است. تحصیلات اجباری برای کلیه کودکان صد در صد رایگان بوده و تمامی کودکان ساکن بلژیک صرفنظر از ملیتشان مشمول قانون تحصیلات اجباری می شوند. علاوه بر آن تحصیلات پیش از دبستان نیز گرچه جزء تحصیلات اجباری نمی باشد، رایگان است.

تحصیلات پایه به دو بخش کلی تقسیم می شود: 6 سال ابتدایی (Fr: enseignement primaire و NI:

lager onderwijs) و 6 سال دبیرستان (Fr: enseignement secondaire و NI: secundair onderwijs).

اغلب کودکان در بلژیک از سن 2/5 سالگی تا 6 سالگی آموزش خارج از منزل را در کودکستان‌ها تجربه می‌کنند (Fr: enseignement maternelle و NI: kleuteronderwijs) و پس از آن با آغاز دوره دبستان وارد دوران تحصیلات رسمی می‌شوند. دبستان بطور پیوسته 6 سال به طول می‌انجامد و دانش‌آموزان پس از با موفقیت گذراندن آن وارد دبیرستان می‌شوند.

دوره دبیرستان خود شامل سه مقطع دو ساله است. در مقطع اول دانش‌آموزان با پایه دروس تخصصی آشنا شده و هسته اولیه دانش در آنها شکل می‌گیرد و توانایی آنرا پیدا می‌کنند که برای انتخاب شاخه تحصیلی شان در سالهای بعدی تصمیم بگیرند. تحصیلات دبیرستان پس از سال دوم به چهار شاخه اصلی تقسیم می‌شود که عبارتند از:

- تحصیلات عمومی (ASO): دروس این شاخه با هدف کلی تقویت پایه علمی دانش‌آموزان و آماده سازی آنها برای ورود به دانشگاه تنظیم شده است.

- تحصیلات فنی (TSO): در این شاخه دانش‌آموزان با آموزش توأمان نظری و عملی توانایی ورود به بازار کار و دانشگاه هر دو را پیدا می‌کنند. این شاخه خود به رشته‌های متعدد فنی تقسیم می‌شود و دانش‌آموزان پس از اخذ دیپلم دبیرستان می‌توانند در همان رشته در دانشگاه ادامه تحصیل دهند.

- تحصیلات هنری (KSO): این شاخه ترکیبی از آموزش گسترده عمومی و آموزش تخصصی هنر می‌باشد. دانش‌آموزان با گذراندن آن توانایی ورود به حرفه‌های مربوطه و دانشگاه هر دو را پیدا می‌کنند.

- آموزش فنی حرفه‌ای (BSO): با آموزش یک حرفه خاص به دانش‌آموزان در کنار آموزش عمومی، آنان را برای اشتغال در آن رشته آماده می‌کند.

دانش‌آموزان در شاخه‌های KSO، BSO، TSO و ASO با اتمام دوره 6 ساله دبیرستان و دانش‌آموزان شاخه "آموزش حرفه‌ای" پس از اتمام هفت سال تحصیلی موفق به اخذ دیپلم دبیرستان می‌شوند. کلیه دانش‌آموزانی که موفق به کسب دیپلم دبیرستان شده‌اند صرف‌نظر از نوع شاخه تحصیلیشان می‌توانند به تحصیلاتشان در دانشگاه ادامه دهند.

آموزش عالی

آموزش عالی در بلژیک شامل تحصیل در دانشگاه ها یا مؤسسات (کالج های) آموزش عالی است.

برای ورود به آنها ارایه دیپلم دبیرستان بلژیک یا دیپلم دبیرستان کشورهای دیگر که به تأیید وزارت آموزش، تحقیقات و تشکیلات کشور بلژیک رسیده باشد، الزامی است. دانشجویانی که مایل به تحصیل در رشته های فنی و مهندسی، پزشکی و دندانپزشکی هستند، باید در امتحان ورودی نیز شرکت کنند.

نظام آموزشی به دو صورت نیم سال و سالانه است. هر سال تحصیلی شامل دو نیم سال 13 هفته ای یا یک نظام سالانه 26 هفته ای است که معمولاً آغاز آن از اول سپتامبر تا اول اکتبر هر سال است. از آنجا که کشور بلژیک به دو منطقه فرانسوی زبان و هلندی زبان تقسیم می شود، تحصیل در دانشگاه های هر منطقه نیز اکثراً به این دو زبان و در برخی مقاطع تحصیلات تکمیلی به زبان انگلیسی است.

کسب آموزش عالی در بلژیک از طریق سه ساختار کلی امکانپذیر است که عبارتند از:

1- دوره های مشترک دانشگاه و کالج های تحصیلات عالی

2- ساختار کارشناسی-کارشناسی ارشد

3- دوره های آموزش حرفه ای

در ادامه دو ساختار اول بطور خلاصه شرح داده شده اند:

1- همکاری مشترک دانشگاه و کالج های تحصیلات عالی

طی دوره های برگزار شده در این ساختار آموزشی دانشجویان با حضور در فضا های دانشگاهی در کنار بخش های پژوهشی خارج از دانشگاه و در کالج های آموزش عالی، به نوعی مباحث تئوری و عملی را در کنار هم یاد می گیرند.

2- ساختار کارشناسی-کارشناسی ارشد

به نوعی مشابه ساختار آموزشی دانشگاهی در ایران است. در این نوع آموزش عالی دانشجویان ابتدا یک دوره آموزشی در کالج های آموزش تخصصی را گذرانده و سپس وارد دانشگاه می شوند. این نوع آموزش از ابتدا تا انتها پیوسته است و دانشجو ابتدا، کارشناسی و سپس کارشناسی ارشد خود را در رشته تحصیلی مربوطه کسب می کند.

تحصیلات دانشگاهی در این ساختار به چند دوره تقسیم می‌شود :

1. دوره اول (First Cycle) : که ویژه دروس پایه است و 2 تا 3 سال طول می‌کشد. در پایان دوره مدرک (Kandidaat (Candidate اعطا می‌شود که البته به معنی اتمام تحصیلات نیست و به آن Intermediate Academic Degree گفته می‌شود.

2. دوره دوم (Second Cycle)، که 2 تا 4 سال بعد از دوره اول است و در پایان آن مدرک Licentiaat (Licentiate) اعطا می‌شود. این مدرک در سطح Master است. شرط ورود به این دوره نیز داشتن مدرک Kandidaat است.

3. بعد از دوره دوم در بعضی از دانشگاه‌های بلژیک گذراندن دوره های Advanced Academic Trainig در يك یا دو سال تحصیلی که فقط کار پژوهشی و گاهی هم دروس تئوری را شامل می‌شود، بسیار رایج است. در این دوره‌های تخصصی از دانشجو می‌خواهند که در موضوعی خاص عمیقاً پژوهش کند. این گونه دوره‌ها مخصوص هستند و شرط ورود به این دوره‌ها داشتن مدرک Licentiaat برای دانشجویان فارغ التحصیل از دانشگاه‌های بلژیک، مدرک کارشناسی ارشد (Master) برای دانشجویان خارجی است. در پایان این دوره مدرک DEC1 ، DEC2 ، DEA و یا Pre-doctoral (پیش دکترا) به دانش‌آموختگان اعطا می‌شود.

4. دوره سوم (Third Cycle)، این دوره 3 تا 5 سال طول می‌کشد که در پایان آن مدرک Doctor (Ph.D.) اعطا می‌شود. در این مدت دانشجو پژوهشی گسترده و بسیار تخصصی را همراه استاد مشاور خود انجام می‌دهد. البته در بعضی دانشگاه‌ها شرکت در کلاس‌ها و سمینارها نیز متداول است. نوشتن رساله لازم است و دفاع از آن در يك جلسه عمومی صورت می‌پذیرد. شرط ورود به دوره بسته به دانشگاه‌های متفاوت، داشتن مدرک Licentiaat ، Master یا مدرک Pre-doctoral است و ارائه سوابق تحصیلی، حرفه‌ای و معرفی نامه از استادانی است که به خوبی می‌توانند درباره دانشجو و توانایی‌های او نظر دهند. سپس شورای دانشگاه با بررسی کلیه مدارک مذکور درباره پذیرش دانشجو تصمیم می‌گیرد.

3-3-1 معرفی دانشگاه‌ها و مراکز مهم آموزش عالی در بلژیک

Katholieke Universiteit Leuven (Catholic University of Leuven)

دانشگاه Katholieke Universiteit Leuven (K.U.Leuven) تأسیس شده به سال 1425 میلادی، قدیمی ترین دانشگاه در حوزه کشورهای بلژیک، هلند و لوکزامبورگ است که مهمان نوازی و برتری آکادمیکش در طول 6 قرن فعالیت، زنان و مردان بسیاری را از سراسر جهان جذب کرده است. امروزه این دانشگاه همچنان به تلاش در راستای حفظ و تقویت استانداردهای آموزشی و پژوهشی اش ادامه می دهد و تنها دانشگاه بلژیکی عضو League of European Research Universities (LERU) (گروهی متشکل از بیست دانشگاه اروپایی از جمله دانشگاه آکسفورد و کمبریج، که متعهد به بها دادن به کیفیت بالای آموزشی در یک فضای رقابتی بین المللی می باشند) می باشد. بر اساس یک بررسی در اروپا، این دانشگاه یکی از ده دانشگاه برتر اروپا از نظر نتایج پژوهشی است.

K.U.Leuven همچنین دانشگاهی چند فرهنگی و بین المللی با بیش از 12 درصد دانشجوی خارجی می باشد. این دانشگاه متشکل از 14 دانشکده است که به سه گروه کلی Humanities, Exact Sciences و Bio-medical Sciences تقسیم می شوند. هر دانشکده نیز به نوبه خود متشکل از چندین گروه علمی است. در این دانشگاه علاوه بر تسهیلات آکادمی، خدمات دانشجویی وسیعی نیز ارائه می شود.

برای کسب اطلاعات بیشتر می توانید به آدرس اینترنتی دانشگاه، www.kuleuven.be مراجعه کنید.

Univesiteit Gent (University of Ghent) . ایران در منطقه گمنگن

دانشگاه گنت در سال 1817 میلادی تأسیس شد که در مقایسه با دیگر دانشگاه‌های اروپا، دانشگاهی نسبتاً جوان محسوب می‌شود. امروزه پس از چند دهه رشد بی‌وقفه، این دانشگاه یکی از مراکز پیشتاز تحصیلات عالی و پژوهشی در منطقه بلژیک، هلند و لوکزامبورگ است. دانشگاه گنت به یازده دانشکده متشکل از 133 گروه آموزشی که تقریباً شامل تمامی رشته‌های علمی می‌باشند تقسیم شده است. این دانشگاه، دانشگاهی پلورالیسم و درهای آن بر روی همه دانشجویان صرف‌نظر از پیش زمینه فکری، اعتقادی، سیاسی و فرهنگی‌شان باز است. برای کسب اطلاعات بیشتر به آدرس اینترنتی www.ugent.be مراجعه کنید.

Vrije Universiteit Brussel (Free University of Brussels)

دانشگاه Vrije Universiteit Brussel (VUB) که پس از جدایی و استقلال بخش فرانسوی زبان آن، دانشگاه کنونی (ULB) Université Libre de Bruxelles، تبدیل به دانشگاه هلندی زبان فعلی گردید در

سال 1834 میلادی توسط یک وکیل بنام Pierre-Théodore Verhaegen تأسیس شد. او می خواست دانشگاهی تأسیس کند که مستقل از دولت و کلیسا باشد. این دانشگاه تنها دانشگاه منطقه فلاندر است که اصول تحقیق آزاد را در خود جای داده است. آرم VUB و نوشته آن "علم بر جهل غلبه می کند" "scientia vincere tenebras" سمبل روح آزاد و بدون قید این دانشگاه می باشد. اصل اساسی دیگر حاکم بر این دانشگاه، مدیریت بر اساس دموکراسی و بر پایه احترام به تفاوتها است.

برای کسب اطلاعات بیشتر درباره این دانشگاه به آدرس اینترنتی www.vub.ac.be/english/home/about.html مراجعه کنید.

Universiteit Antwerpen (University of Antwerp) (UA)

همانطور که پیش از این در معرفی شهر انتورپ نیز گفته شد، دانشگاه انتورپ در سال 2003 در نتیجه ادغام سه دانشگاه دیگر بنامهای RUCA، UFSIA و UIA تشکیل شد. این دانشگاه بیش از 10 هزار دانشجو دارد که آنرا به سومین دانشگاه بزرگ منطقه فلاندر تبدیل کرده است. در دانشگاه انتورپ تحصیل در مقاطع مختلف کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکترا در زمینه های مختلف امکانپذیر است. این دانشگاه دارای هفت دانشکده و چند موسسه پژوهشی مستقل می باشد. دانشگاه انتورپ میزبان مراکز برتر تحقیقاتی در زمینه نانوتکنولوژی، ژنتیک مولکولی اعصاب، مطالعات محیطی و سیاست اجتماعی است.

Universite De Liege (University of Liege)

تأسیس شده به سال 1817، تنها دانشگاه منطقه فرانسوی زبان است که امکان تحصیل در طیف وسیعی از رشته‌های مختلف دانشگاهی در مقاطع مختلف را ارائه می‌دهد. 18 درصد از 17 هزار دانشجوی آن از 70 کشور مختلف می‌باشند. کیفیت پژوهشی این دانشگاه بویژه در زمینه پژوهش‌های فضایی و هوانوردی، اخترشناسی، عصب‌شناسی، میکروبیولوژی و شاخه‌های مختلف بیوتکنولوژی شناخته شده است. از افراد برجسته فارغ‌التحصیل از این دانشگاه می‌توان Albert Claude، برنده جایزه نوبل در فیزیولوژی و پزشکی در سال 1974 را نام برد.

Faculte Universitaire Des Sciences Agronomiques De Gembloux (Faculty of FUSAGx Agricultural Sciences of Gembloux)

دانشگاه FUSAGx در سال 1860 تأسیس شده و قدیمیترین مرکز تخصصی در رشته‌های کشاورزی و مهندسی زیستی در بلژیک می‌باشد و فعالیتهای این دانشگاه در سه موضوع زیر متمرکز است (35):

- Agronomic Sciences;
- Environmental Sciences and Technologies;
- Chemistry and Bio-industries.

این دانشگاه در Gembloux، منطقه فرانسوی زبان بلژیک، در بین شهرهای نامور (Namur) و بروکسل واقع است. امکان تحصیل در کلیه مقاطع تحصیلی در این دانشگاه وجود دارد. در حال حاضر 1045 دانشجو از 40 کشور دنیا در این دانشگاه مشغول به تحصیل اند. برای کسب اطلاعات بیشتر به آدرس www.fsagx.ac.be مراجعه نمایید.

1-3-4) رتبه بندی دانشگاهها از نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری (تا خرداد 1387)
دانشگاهها و مراکز آموزش عالی بلژیک (گروه یک) ممتاز

- 1-Universitaire Instelling Antwerpen (University Instelling Antwerp)
- 2-Universitaire Centrum Antwerpen (University Centre of Antwerp)
- 3-Universitaire Faculteiten Sint - Ignatius te Antwerpen (University Faculty Sint - Ignatius of Antwerp)
- 4-Vrije Universiteit Brussel (Free University of Brussels)
- 5-Katholieke universiteit Brussle (Catholic University of Brussels)
- 6-Universiteit Gent (University of Ghent)
- 7-Faculte Universitaire Des Sciences Agronomiques De Gembloux (Faculty of Agricultural Sciences of Gembloux)
- 8-Katholieke Universiteit Leuven (Catholic University of Leuven)
- 9-Universite De Liege (University of Liege)
- 10-Limburgs Universitair Centrum (University Center of Limburg)
- 11-Fondation Universitaire Luxembourgeoise (Luxembourg University Foundation Arlon)
- 12-Faculte Universitaire Catholique De Mons (Catholic University Faculty of Mons)
- 13-Faculte Polytechnique De Mons (polytechnical Faculty of Mons)
- 14-Universite De Mons - Hainaut (University of Mons- Hainaut)
- 16-Facultes Universitaires Notre - Dame De La Paix (University of Namur)
- 17-Facultes Universitaires Saint - Louis (University Faculties Saint - Louis)

18- Universiteit Antwerpen (University of Antwerp) (UA)

مراکز آموزش عالی بلژیک (گروه دو) خوب

کلیه مراکز آموزش عالی که اسامی آنها در گروه يك (ممتاز) نیامده است و مدارك صادره از این گروه به شرط تأیید وزارت آموزش، تحقیقات و تشکیلات

(Ministry of Education Research and Formation) بلژیک، قابل ارزشیابی می باشد .

1-3-5 نحوه ارزشیابی مدارك تحصیلی در ایران

1. مدارك (Kandidaat (Candidate و کلیه مدارك و تحصیلات نیمه تمام دانشگاهی (آکادمیک) شامل
2 یا 3 سال تحصیل، "کاردانی" ارزشیابی می شود.

2. مدارك (Licentiaat (licentiate "کارشناسی ارشد" ارزشیابی می شود.

3. مدارك (DEA 1، DEC 2، DEC، Pre-doctoral بعد از Licentiaat (Master) در صورتی که در
سطح مدارك (Master (کارشناسی ارشد) باشد، "کارشناسی ارشد" ارزشیابی می شود.

4. مدارك (Doctor (Ph.D.) به شرط داشتن کارشناسی ارشد، "دکتر" ارزشیابی می شود .

1-3-6 شهریه تحصیلات دانشگاهی

از آنجا که دولت برای تحصیلات عالی کلیه افراد اعم از بلژیکی ها و غیربلژیکی ها، یارانه می دهد،
شهریه دانشگاه های بلژیک از پایین ترین ها در بین دانشگاه های جهان می باشد.

شهریه دوره پیش دکترا و دکترا به ازای اولین سال در دانشگاه های منطقه فلاندر بطور متوسط 250
یورو و برای سال های بعد 55 یورو و برای آخرین سال 250 یورو می باشد. شهریه تحصیلی در
دانشگاه های منطقه فرانسوی زبان نیز حدود همین مقدار می باشد.

شهریه دوره های کارشناسی و کارشناسی ارشد بسیار متنوع می باشد و بسته به نوع رشته می تواند
سالانه از 250 یورو تا 10 هزار یورو متغیر باشد. برای کسب اطلاعات دقیق تر به سایت دانشگاه مورد
نظر مراجعه نمایید.

بخش دوم: اقدامات ضروری پیش از سفر

نمایندگی علمی ج.ا.ایران در منطقه میسن

2-1) اولویت نخست؛ تقویت زبان

رایزنی علمی جمهوری اسلامی ایران در منطقه میسن

بطور کلی در بلژیک امکان تحصیل به سه زبان انگلیسی، هلندی و فرانسوی وجود دارد. تقریباً اکثریت قریب به اتفاق دانشجویان ایرانی در مقطع دکترا و نیز پیش دکترا چه در منطقه فلاندر و چه در منطقه والونی دوره خود را به زبان انگلیسی می‌گذرانند. اکثر دوره‌های کارشناسی ارشد در دانشگاه‌های منطقه فلاندر به زبان هلندی و در منطقه والونی به زبان فرانسوی است ولی تعداد اندکی از رشته‌های کارشناسی ارشد نیز به انگلیسی برگزار می‌شود.

در مقطع کارشناسی تقریباً کلیه دوره‌ها به زبان رایج همان منطقه برگزار می‌شود و برای شرکت در این دوره‌ها، چنانچه متقاضی هیچ یک از دوره‌های تحصیلی خود را در گذشته به زبان خارجی مورد نظر نگذرانده باشد، باید مدرکی برای اثبات مهارت و تسلط کافی بر زبان مورد نظر ارائه دهد که معمولاً کسب نمره مورد نیاز هر دانشگاه در آزمون‌های زبان خارجه مربوطه است.

اغلب دانشجویان ایرانی در بلژیک به تحصیل در مقطع دکترا و در منطقه هلندی زبان مشغول هستند و از آنجا که دوره به زبان انگلیسی است و اکثر ساکنین این منطقه قادر به گفتگو به این زبان می‌باشند عملاً نیاز جدی به یادگیری زبان هلندی بخصوص قبل از ورود به بلژیک احساس نمی‌شود. در حالیکه در منطقه فرانسوی زبان اگر چه اغلب دانشجویان ایرانی به زبان انگلیسی تحصیل می‌کنند اما بدلیل اینکه تقریباً تمامی مردم فرانسوی زبان نمی‌توانند به انگلیسی تکلم کنند، لذا برقراری ارتباطات روزمره مستلزم یادگیری زبان فرانسوی است.

با استفاده از سایت www.freetranslation.com می‌توانید لغات یا متون زبانهای مختلف را به انگلیسی یا برعکس ترجمه کنید.

از آنجا که هزینه‌های یادگیری زبان‌های خارجی در ایران بویژه انگلیسی بسیار کمتر از بلژیک می‌باشد و از طرفی ارائه نمره حد نصاب زبان خارجی غالباً از شرایط لازم برای دریافت پذیرش می‌باشد، لذا توصیه می‌شود تا حد امکان دانشجویان مهارت‌های زبانی خود را پیش از ورود به بلژیک افزایش دهند تا بتوانند مؤثرتر، فعال‌تر و راحت‌تر تحصیل و زندگی نمایند.

زبان انگلیسی

برای کسب پذیرش در رشته‌هایی که به زبان انگلیسی برگزار می‌شوند، داشتن حدنصاب نمره زبان از آزمون‌های استاندارد بین‌المللی مانند TOEFL و IELTS ضروری است. حداقل نمره مورد نیاز از آزمون TOEFL بصورت 550 Paper-based، 79 تا 80 Internet-based و Computer-based، 213 و در آزمون IELTS 6 تا 7/5 می‌باشد. هر دو آزمون در حال حاضر در ایران برگزار می‌گردند.

قابل توجه است که مدارک و حدنصاب نمره زبان برای کسب پذیرش بر حسب نوع رشته و دانشگاه مورد نظر متفاوت می باشد. لذا برای کسب اطلاعات دقیقتر به سایت دانشگاه مربوطه مراجعه نمایید. در برخی رشته ها و دانشگاه های خاص امکان دارد که نوشته های چاپ شده به زبان انگلیسی از قبیل مقاله و یا پایان نامه را بعنوان مدرک دال بر مهارت متقاضی در زبان انگلیسی قبول نمایند. بعضی از دانشگاه های بلژیک آزمون های دیگر از قبیل MCHC را نیز می پذیرند.

زبان هلندی

برای تحصیل به زبان هلندی نیز مدرک زبان مورد نیاز بسته به مقطع تحصیلی، نوع رشته و دانشگاه مورد نظر متفاوت است ولی بطور کلی مدارک زیر می تواند قابل قبول باشد:

- مدرکی که نشان دهد بخشی از تحصیلات دانشجو در گذشته (معمولاً حداقل یک سال) به زبان هلندی بوده است.
- مدرکی بین المللی مؤید با موفقیت گذراندن آزمون زبان برگزار شده توسط یک مؤسسه آموزش زبان هلندی.
- مدرک سطح پنجم زبان هلندی از مراکز زبان دانشگاه های بلژیک. کسب چنین مدرکی مستلزم گذراندن دوره یکساله آمادگی زبان در دانشگاه مورد نظر می باشد. لازم به توضیح است که دانشجویان مایل به تحصیل به زبان هلندی می توانند با اخذ پذیرش از برخی دانشگاه های بلژیک به بلژیک سفر کرده و در اولین سال تنها به تحصیل زبان هلندی بپردازند. در چنین مواردی تحصیل دانشجو در رشته کارشناسی مشروط به کسب مدرک سطح پنجم زبان هلندی در پایان اولین سال تحصیل است. همانگونه که پیش از این نیز گفته شد چنین تسهیلاتی تنها توسط برخی دانشگاه های بلژیک ارائه می شود.

زبان فرانسوی

برای تحصیل به زبان فرانسوی نیز معمولاً یکی از مدارک زیر مورد نیاز است:

- مدرکی که نشان دهد بخشی از تحصیلات دانشجو در گذشته (معمولاً حداقل یک سال) به زبان فرانسوی بوده است.
- نمره سطح B2 یکی از آزمون های استاندارد از قبیل DALF، DELF، TEF و TCF.

2-2) ارزیابی مخارج تحصیل

یکی از مهم ترین دغدغه های دانشجویان در خارج از کشور هزینه های تحصیل و زندگی است. اگر چه شهریه تحصیل در دانشگاه های بلژیک نسبت به سایر کشورها بسیار پایین تر است اما هزینه های زندگی نسبتاً بالاست. برای آگاهی متقاضیان جهت پیش بینی هزینه ها، در بخش بعدی توضیحاتی آورده شده که همگی یک میانگین تقریبی است و می تواند از شهری به شهر دیگر یا در دانشگاه های مختلف اندکی متفاوت باشد. شایان ذکر است که مقادیر هزینه های ذکر شده بر اساس استانداردهای اعلام شده از طرف دانشگاه هاست اما تجربه نشان داده که دانشجویان می توانند با مقادیر کمتر نیز به راحتی زندگی کنند. در واقع هزینه ها تا اندازه زیادی به سلیقه و نوع زندگی افراد بستگی دارد.

بخشی از هزینه ها مربوط به پیش از سفر و زمانبست که هنوز در ایران هستید از جمله: هزینه دریافت ویزا، بلیط هواپیما، خرید ریز نمرات و مدارک تحصیلی (در مورد افرادی که مشمول خدمت سربازی بوده و یا تعهد خدمت در قبال استفاده از تحصیلات رایگان دانشگاههای دولتی را دارند)، ترجمه ریز نمرات و مدارک، تهیه نسخه های برابر با اصل مدارک و هزینه تهیه وسایل ضروری که بهتر است در سفر به همراه داشته باشید (که در بخش "۳- وسایل ضروری همراه" ذکر شده اند).

مخارج اولیه

در اولین روزهای ورود به بلژیک، از زمانی که به فرودگاه مقصد می رسید، لازم است که هزینه هایی در موارد زیر پرداخت نمائید:

20 تا 35 یورو	هزینه نقل و انتقال از فرودگاه به محل تحصیل (شامل هزینه قطار تا شهر محل تحصیل و هزینه تاکسی تا محل اسکان موقت)
140 یورو	هزینه اسکان موقت (حدود یک هفته)
5 یورو	هزینه تماس با خانواده در ایران
بسته به شهریه متفاوت می باشد	ثبت نام در دانشگاه
15 یورو	ثبت نام در شهرداری
حداقل 50 یورو	هزینه های پزشکی احتمالی در صورت بیمار شدن

مقدار کل: مجرد= حدود 230 تا 245 یورو (بدون در نظر گرفتن شهریه)

مخارج تحصیل:

- شهریه دانشگاه
- بیمه
- نوشت افزار و سایر لوازم تحصیل (معمولاً برای دانشجویان دکترا، در محل انجام پروژه فراهم شده و نیازی به هزینه کردن در این مورد نیست)
- هزینه استفاده از خدمات ورزشی دانشگاه

مخارج سالیانه:

مخارجی وجود دارند که معمولاً تنها یکبار در سال پرداخت می شوند از قبیل:

- پیش بهای منزل (Deposit)
- بیمه آتش سوزی منزل
- هزینه اشتراک تلویزیون و اینترنت (اگر جزء امکانات منزل اجاره شده نباشد)
- هزینه اجاره دوچرخه

هزینه های جاری:

اجاره منزل	200 تا 1000 یورو
برق	10 تا 50 یورو
خوراک و پوشاک	حداقل 100 یورو
هزینه های درمانی	حداقل 20 یورو
رفت و آمد	متغیر
شرکت در کلاسهای جانبی مانند کلاسهای ورزشی و زبان	متغیر
تفریحات	متغیر

متأهل: 1200 یورو

مقدار کل: مجرد= حدود 600 یورو

متأهلین در صورت داشتن فرزند لازم است هزینه تغذیه و نگهداری کودکان را هم در این بخش منظور نمایند. علاوه بر اینها، هزینه های مربوط به بازگشت به کشور مانند هزینه بلیط و ارسال وسایل به ایران را نیز باید در نظر گرفت.

در مجموع کلیه هزینه های تحصیل و زندگی بمدت یکسال بدون در نظر گرفتن مخارج اولیه، شهریه و بازگشت برای افراد مجرد حداقل از 7200 تا 13000 یورو و برای متأهلین حداقل از 13400 تا 26000 یورو متغیر است.

2-3 دریافت بورس تحصیلی

دانشگاه ها و مراکز تحقیقاتی ایران:

این مراکز برای تأمین نیروهای علمی خود در چارچوب قوانین و اختیارات می توانند فرد یا افراد واجد شرایط را برای ادامه تحصیل در دانشگاه های خارج از کشور و مراکز تحقیقاتی در رشته مورد نیازشان بورس کنند. برای کسب اطلاعات بیشتر در این زمینه می توانید به معاونت یا گروه های آموزشی دانشگاه ها مراجعه نمایید.

"معاونت آموزشی و امور دانشگاهی" وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی:

از دیگر منابع بورس تحصیلی برای دانشجویان مایل به ادامه تحصیل در رشته های علوم پزشکی "معاونت آموزشی و امور دانشگاهی" وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است. معاونت مذکور برای تأمین نیروهای آموزشی و پژوهشی خود، به افراد واجد شرایط و پذیرفته شدگان آزمون های مربوطه که توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برگزار می شود، بورس تحصیلی خارج از کشور اعطاء می کند. برای آگاهی بیشتر می توانید به آدرس http://dme.hbi.ir/Daneshjoee/News/Bours_PHD.htm مراجعه نمایید.

اداره کل بورس و امور دانشجویان خارج وزارت علوم، تحقیقات و فن آوری:

یکی دیگر از منابع دریافت بورس تحصیلی، اداره کل بورس و امور دانشجویان خارج وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فن آوری است که در بخش بعدی بطور مفصل معرفی می گردد.

2-4 ترجمه مدارک تحصیلی و دریافت پذیرش

برای دریافت پذیرش نیاز به نسخه های ترجمه شده مدارک تحصیلی و ریزنمرات می باشد. برای دریافت پذیرش مقطع کارشناسی معمولاً مدرک دیپلم و ریز نمرات دبیرستان و پیش دانشگاهی و برای مقطع کارشناسی ارشد مدرک دیپلم و کارشناسی به همراه ریز نمرات کارشناسی و برای دوره پیش دکترا

و یا دکترا مدارک دیپلم، کارشناسی و کارشناسی ارشد و ریزنمرات کارشناسی و کارشناسی ارشد نیز مورد نیاز است.

برای ترجمه این مدارک می توان به یکی از دفاتر دارالترجمه رسمی مراجعه نمود. برای دانشگاه های بلژیک، ترجمه مدارک به یکی از زبانهای انگلیسی، هلندی و فرانسوی قابل قبول می باشد.

در اینجا لازم به ذکر است که علی رغم تبحر و تجربه مترجمین دفاتر دارالترجمه، حتماً درخواست مطالعه و بازدید ترجمه مدارک بویژه ریزنمرات را قبل از ارسال به دادگستری و امور خارجه جهت تأیید، نموده و ترجمه لغات تخصصی را به دقت چک کنید. تجربه نشان داده که گاه اسامی برخی دروس یا واژه های تخصصی به گونه ای که متخصصین آشنا با علم مربوطه به آن آشنایی دارند انجام نمی شود و استفاده از واژه های نامتعارف در ترجمه عبارات تخصصی می تواند مشکل ساز شود.

از طرف دیگر از آنجا که روش نمره دهی در سیستم آموزشی ایران با بلژیک متفاوت است، بهتر است که درخواست نمائید، روش نمره دهی در ترجمه ریز نمرات ذکر شود مثلاً استفاده از عبارت out of 20 در ترجمه انگلیسی ریزنمرات نشان می دهد که نمرات از 20 محاسبه شده است. کلیه مدارک باید به تأیید دادگستری و وزارت امور خارجه ایران رسیده و کپی برابر اصل شده مدارک به زبان فارسی ضمیمه گردد.

توصیه می شود که از کلیه مدارک چندین نسخه فتوکپی تهیه و برابر با اصل شوند تا در صورت نیاز یا مفقود شدن اصل مدارک بتوان از نسخه های برابر با اصل شده استفاده نمود. بدین منظوری می توان به دادگستری شهر مراجعه و مراحل لازم را طی کرد.

برخی از دانشگاه های بلژیک (مثل دانشگاه گنت و آنتورپ، ..) مدارک و ریزنمراتی را قبول دارند که به تأیید سفارت بلژیک در ایران نیز رسیده باشد. برای انجام این مرحله که اصطلاحاً Legalisation نامیده می شود، لازم است نسخه های ترجمه شده مدارک را به تأیید سفارت برسانید. بدیهی است که سفارت برای انجام این امر از متقاضیان هزینه دریافت می کند.

مؤسسات اخذ پذیرش

این مؤسسات به دانشجویان برای دریافت پذیرش از دانشگاه های خارج از کشور کمک می کنند. مؤسسات و شرکتهای اخذ پذیرش صرفاً می توانند از دانشگاهها و مراکز آموزشی خارج از کشور که ارزش مدارک تحصیلی آنها در مقطع مورد نظر به تأیید وزارتخانه های ذیربط رسیده باشد، برای متقاضیان تقاضای پذیرش نمایند.

لیست مؤسسات اخذ پذیرش دارای مجوز از وزارت علوم، تحقیقات و فناوری را در آدرس زیر می‌توانید بیابید. www.iranscholarship.net/paziresh/table.htm

برقراری ارتباط با دانشگاه متبوع

از آنجا که مراحل و جزئیات ثبت نام بسته به دانشگاه و مقطع تحصیلی مورد درخواست متفاوت است، لذا ضروریست که اطلاعات لازم در مورد نحوه ثبت نام و ارسال مدارک از دانشگاه مورد نظر کسب شود. در این زمینه بهترین روش مطالعه سایت اینترنتی دانشگاه می‌باشد. بطور معمول تمامی شرایط و مدارک لازم برای درخواست پذیرش و فرم‌های مربوطه در سایت دانشگاه‌ها موجود است. پس از پر کردن فرم‌های درخواست پذیرش مطابق ضوابط دانشگاه و ضمیمه کردن کلیه مدارک مورد نیاز، بهتر است که با استفاده از یک روش مطمئن پستی مدارک را به دانشگاه مقصد ارسال نمایید.

تمامی فرم‌های مورد نیاز برای ثبت نام را با دقت تمام پر کرده و از دادن اطلاعات غلط و پاسخ‌های نادرست خودداری نمایید. تمیز و مرتب بودن مدارک خود نشان‌دهنده آنست که متقاضی می‌تواند فرد موفقی در تحصیل خود در دانشگاه مذکور باشد و نقش مهمی در دریافت یا عدم دریافت پذیرش دارد. اگر موردی در فرم ثبت نام نامفهوم است می‌توانید از طریق ایمیل با مسئول مربوطه در دانشگاه تماس و کسب اطلاع نمایید.

لازم به ذکر است که فرم درخواست پذیرش برخی دانشگاه‌ها مانند K.U.Leuven می‌باید به صورت Online پر شده و سپس نسخه چاپ شده آن به ضمیمه سایر مدارک به دانشگاه ارسال شود. از زمان دریافت مدارک شما معمولاً یک تا سه ماه طول می‌کشد تا از دانشگاه پاسخ آنرا دریافت کنید.

تهیه C.V. به همراه نمونه

C.V. یا رزومه، شرحی است از اطلاعات مربوط به سوابق تحصیلی، پژوهشی و شغلی فرد به همراه برخی اطلاعات شخصی که برای اخذ پذیرش دانشجویان خصوصاً متقاضیان دوره دکتری از اهمیت بالایی برخوردار است. از آنجا که اولین گام در جهت دریافت پذیرش دکتری جلب موافقت استادی در دانشگاه مورد نظر، بعنوان استاد راهنماست و در مرحله انتخاب، استاد امکان تماس مستقیم با دانشجو برای ارزیابی توانایی‌های وی را ندارد، اطلاعات موجود در C.V. در واقع تنها منبعی است که اساتید بر اساس آن در مورد پذیرش یا عدم پذیرش دانشجو در گروهشان قضاوت خواهند کرد، لذا لازم است در تهیه C.V. وقت و دقت کافی صرف شده و تمامی نکات مطرح شده در آن سنجیده انتخاب و بیان شود.

در حقیقت C.V. می‌بایست دقیق، مرتب و تأثیرگذار باشد. قالب‌های مختلفی برای تهیه C.V. در منابع گوناگون از جمله اینترنت موجود است، لذا در این جا تنها به ذکر چند نکته اصلی پرداخته و یک نمونه C.V. در انتهای این بخش آورده شده است:

- C.V. حداکثر باید دو تا سه صفحه باشد. اگر بیان سوابق و دستاوردهای تحصیلی و پژوهشی فرد نیاز به صفحات بیشتری دارد بهتر به جای افزایش صفحات، تنها موارد مهم و برجسته و جدیدتر را ذکر و از موارد کم‌اهمیت‌تر صرف‌نظر کرد.

- ظاهر مرتب داشته و بخش‌های مختلف آن به وضوح قابل تشخیص باشد.

- موارد هر بخش به ترتیب جدید به قدیم لیست شوند.

- در قسمت معرفی (Referees) نام و مشخصات حداکثر سه نفر از اساتید یا همکاران سابق علمی که شناخت کافی از شما، توانایی و سوابق علمی‌تان را دارند ذکر کنید. افراد مذکور باید در دسترس بوده و هر زمان که نیاز دارید حاضر به نوشتن معرفی‌نامه (Recommendation letter) برای شما باشند.

Curriculum Vitae

Name : Hassan MALEKI

- Marital status : Single
- Gender : Male
- Nationality : Iranian

Date & Place of Birth :

September 23, 1979, Tehran, Iran.

Education : 2001-2003, **M.Sc.** (16.95 out of 20), Biology, Department of Biology, Shahid Beheshti University, Tehran. **Thesis topic :** Diversity evaluation of Iranian olive cultivars using RAPD, cytogenetic & protein electrophoresis (17.80 out of 20).

1997-2001, **B.Sc.**, Cell and Molecular Biology, Department of Biology, University of Isfahan, Iran.

Professional Experience :

- **Research Assistant**

Assisted with statistical and clustering analyses on different projects at Olive Research Group, Biology Department, Ferdowsi University of Mashhad, Iran (2005).

Assisted with protein electrophoresis and RAPD for MSc students, Department of Biology, Shahid Beheshti University, Tehran (2002).

- **Teaching experience**

Taught Biology and Practical Biology courses to BSc students, Agricultural Institute, Tehran, Iran (Jan.-Apr. 2005).

Taught SPSS software to BSc and MSc students, Shahid Beheshti University, Tehran (Oct. 2003-Jul. 2004).

- **Job Positions**

Working on the “identification of QTL’s for vitamin C contents of apple” project, Laboratory of Fruit culture and –biotechnology, University of Tehran, Sept.-Oct. 2006.

- **Internship**

Completed successfully the plant tissue culture and GLP (good laboratory practice) internship course, National Institute of Genetic Engineering and Biotechnology (NIGEB), Tehran (May-July 2003).

- **Workshop**

Attended “Real-time PCR workshop”, Genetic Research Center, University of Tehran, Nov. 2006.

Professional and Computer Skills :

Protein, DNA and RNA extraction, PCR, RT-PCR, Semi-quantitative RT-PCR, RAPD and RACE, gel electrophoresis, microbial culture, plant tissues culture, HPLC analysis, clustering methods (UPGMA, WARD,...), Statistical analyses, basic knowledge of programming (PERL, JAVA, XML), Biological Database Management, different Bioinformatics tools (blast, alignment, primer design, ...).

Professional Affiliations :

Student member, Iranian Society for Biotechnology (Since 2001).
Student member, Iranian Genetic Society (Since 2001).

Languages : Persian (native), English IELTS (6.0 in 2003).

Publications :

- **Papers**

Soheili, M, Shirazi, R, Maleki, H, Noori, M. (2006)
RAPD study of some Olive cultivars in Iran. Cytologia (accepted).

Maleki, H, Soheili, M. (2004) Olive genetic diversity assessed using amplified fragment length polymorphisms. The Nucleus. 47(1,2) : 33-37.

• Abstracts

Maleki, H., Soheili, M. (2003) Intraspecific olive diversity assessed with AFLP. The 12th Iranian Congress of Biology, Urmia University, Iran (Oral presentation).

Maleki, H. (2003) Somaclonal variation. The 2nd Congress of Biology and Biotechnology, University of Tehran, Iran (Poster presentation).

Extracurricular Activities :

- Awarded for holding Applications of Microbiology exhibition. University of Isfahan, May 1999.
 - Assisted with establishment of student branch in Iranian Society for Biotechnology.
- Hobbies : Painting, playing Setar (a Persian musical instrument), photography, Swimming and volleyball.

Referees :

Dr. Masoud MALEKI, Professor of Crop plants Breeding, Faculty of Science, Department of Biology, Shahid Beheshti University, Theran, Iran.
Tel : +98 21 322663, E-mail : maleki@sbu.ac.ir

Dr. Seyed Mehdi ALIABADI, PhD, Assistant Professor of Molecular Genetics, NICGEB, Tehran. Tel : +98 21 44380493,
E-mail : aliabadi@nrcgeb.ac.ir

اخذ پذیرش در مقاطع مختلف دانشگاهی:

کارشناسی:

شرط دریافت پذیرش کارشناسی از دانشگاه های بلژیک، داشتن مدرکی معادل دیپلم دبیرستانهای بلژیک، به همراه مدرکی معتبر دال بر توانایی فرد متقاضی برای تحصیل به زبان مورد نظر است. در بلژیک اصولاً با داشتن مدرک دیپلم می توان مستقیماً و بدون شرکت در آزمون ورودی وارد دانشگاه شد، به استثنای علاقمندان به تحصیل در رشته های پزشکی، دندانپزشکی و برخی گرایشهای مهندسی و رشته معماری که برای ورود به دانشگاه نیاز به گذراندن آزمون ورودی دارند. در مورد متقاضیان غیر بلژیکی که مایل به دریافت پذیرش کارشناسی از دانشگاههای بلژیک هستند پس از معادل سازی مدارک، هر دانشگاه بر اساس قوانین و استانداردهای خود درباره پذیرش یا عدم پذیرش فرد تصمیم می گیرد. بدین منظور، در برخی دانشگاه ها فرمی بنام Equivalence Certificate form موجود است که لازم است توسط مدرسه و اداره آموزش و پرورش منطقه ای که متقاضی دیپلم دبیرستان و گواهی پیش دانشگاهی خود را دریافت کرده تکمیل، امضاء و تأیید شود. بر اساس این فرم، سازمان مذکور گواهی می دهد که

فرد متقاضی طبق قوانین، شرایط لازم برای ورود به دانشگاه در کشور خود را دارد. در برخی از دانشگاه‌های بلژیک مانند دانشگاه فرانسوی زبان لیژ امکان شرکت در یک آزمون ورودی به جای معادل سازی مدرک وجود دارد که در صورت قبولی در آزمون مذکور، متقاضی می‌تواند پذیرش کارشناسی را بدون طی مراحل معادل سازی مدارک دریافت نماید.

در مجموع شایان ذکر است که مدارک مورد درخواست هر دانشگاه بر حسب نوع دانشگاه در رشته مورد نظر اندکی متفاوت بوده و لازم است جهت کسب اطلاعات دقیق‌تر به سایت اینترنتی هر دانشگاه مراجعه شود. کلیه مدارک نیز می‌باید پیش از ارسال با دقت کافی تکمیل و در مهلت تعیین شده از طرف دانشگاه، با در نظر گرفتن زمان تلف شده در مراحل پستی ارسال شوند. جهت کسب اطلاعات بیشتر در مورد نکات مربوط به زبان نیز می‌توانید بخش "ضروریات تحصیل در بلژیک، اولویت نخست؛ تقویت زبان" همین دفترچه و یا سایت دانشگاه مورد نظر را ببینید.

کارشناسی ارشد:

IMA ها یا Initial Master's programmes Master ها دوره‌های معمولاً یک ساله و گاهی 2 ساله هستند شامل دروس تئوری و پروژه تحقیقاتی که معمولاً به زبان انگلیسی نمی‌باشند. دانشجویان بلژیکی که مدرک سه ساله Candidate را دارند، یا دانشجویان ایرانی با مدرک کارشناسی می‌توانند در این دوره‌ها شرکت کنند. این دوره‌ها در حقیقت تکمیل‌کننده دوره کارشناسی محسوب شده و دروس ارائه شده در آنها به اندازه دوره‌های MAS تخصصی نیستند.

برای ثبت نام در دوره‌های MAS "Complementary Master" یا Master after master، داشتن مدرک Licentiate از بلژیک و یا کارشناسی از ایران الزامی است. این دوره‌ها به نوعی کارشناسی ارشد تخصصی بوده و امکان آموزش در سطح پیشرفته را فراهم می‌کنند. مدت دوره نیز می‌تواند یکساله یا دو ساله باشد.

پیش دکترا و دکترا:

طبق قوانین برخی دانشگاه‌های بلژیک، دانشجویانی که مدرک کارشناسی ارشد خود را از دانشگاه‌های خارج از بلژیک دریافت کرده‌اند تنها در صورت با موفقیت گذراندن دوره پیش دکترا در دانشگاه‌های بلژیک و یا تأیید هیأت داوران کمیته دکترا می‌توانند پذیرش دکترا دریافت و به تحصیل در این دوره بپردازند. دوره پیش دکترا برای متقاضیان از کشورهای اروپایی حداکثر یکسال و برای متقاضیان از کشورهای خارج از اتحادیه اروپا حداکثر 2 سال بوده و بسته به شرایط و قوانین دانشکده می‌تواند متفاوت باشد.